

ביבליוגרפיה של כתבי שלמה פינס¹

תרצה 1935

1. Moïse Ventura. *La Philosophie de Saadia Gaon*, Paris 1934. *Orientalistische Literaturzeitung* 38, 10 (1935), 622–624.
[מאמר בקורס]
2. Moïse Ventura, *Le Kalām et le Péripatétisme d'après le Kuzari*, Ebda, 1934. *Orientalistische Literaturzeitung* 38, 10 (1935), 624.
[מאמר בקורס]

תרץ 1936

3. *Beiträge sur Islamischen Atomenlehre*, Berlin, A. Heine [Grafenhausen], 1936, 144 pp.
[See under 18]
ראאה להלן
4. Une Notice sur les Rech Galuta chez un écrivain arabe du IXe siècle, *Revue des études juives* 100 (1936), 71–73.
5. Leo Strauss, *Philosophie und Gesetz*, Berlin 1935. *Recherches philosophiques* 5 (1936), 504–507.
[Review article]
מאמר בקורס
6. Al-Rāzī, *Enzyklopädie des Islam* III (1936), 1225–1227.
[With Paul Krauss]
עם פאול קראוס

תרצז 1937

7. Some Problems of Islamic Philosophy, *Islamic Culture* II (1937), 66–80.

ביבליוגרפיה הוכנה על ידי רשיומותיהם של אריה ליאו מוצקין ופרידריך ניווהנרט¹

התפרסמה לראשונה בתוך: ספר היובל לשלמה פינס במלאת לו שנות שנים [חלק א], בעריכת מ' אידל, ז' הרוי וא' שביד, מחקרים ירושלים במחשבת ישראל ז' תשmach, 17–38.

ביבליוגרפיה מובאת בתוספת הלמאות ועדכוניות.

Shlomo Pines, Jubilee Volume, On the Occasion of His Eightieth Birthday 1, A. L. Motzkin and F. Niewohner, ed. M. Idel, W. Z. Harvey and E. Schweid, *Jerusalem Studies in Jewish Thought* 7 (1988), 17–38.

תרצח 1938

8. Études sur Awḥad al-Zamān Abu ḥabarākāt al-Baghdādī. *Revue des études juives* 3 [103] (1938), 1–95.
 [See under 138]
ראאה להלן
  9. L'édition des *Akhbār al-Hallāj* [par L. Massignon et P. Kraus]. *Orientalia* 7 (1938), 333–342.
  10. Les Précurseurs musulmans de la théorie de l'impetus. *Archeion* 21 (1938), 294–300.
  11. Quelques tendances antipéripatéticiennes de la pensée scientifique arabe. *Revue des études islamiques* 12 (1938), 413–416.
 [Course description at: Institute d'histoire des Sciences et des Techniques]
תואר קורס ב-
  12. Amelie-Marie Goichon, *La distinction de l'essence et de l'existence d'après Ibn Sīnā*, Paris 1937. *Revue des études islamiques* 12, 4 [Abstracta Islamica VI], A.48–A.54.
 [Review article]
מאמר בקורס
  13. Maurice Bouyges, ed., *Averroès: Tafsīr mā ba‘d at-tab‘īat*, Beyrouth 1938, *Revue des études islamiques* 12, 4 [Abstracta Islamica vi], A.55–A.56.
 [Review article]
מאמר בקורס

תרצט 1939

14. Notes sur l'Ismailiyya, *Hermes* 3 (1939), 51–59.

תשע

15. Quelques tendances antipéripatéticiennes de la pensée scientifique islamique, *Thales* 4 (1940), 210–219.

תש"ה 1945

- שנים שהיו הולכים בדבר. *תרכיז טז* (*תשח*) 238–240. [ראה להלן 16. [133]

תשו 1946

17. 101–104. **תפקיד התיאוריות האסטרונומיות לפי ابن אלחיתם**, *תרכיז יז* (תשו) ,
18. **מדהב אל-דרה عند אל-مسلمין**. תרגם מוחמד עבד אל-האדי אבו רידא, קהיר,
מכתבה אל-נזהה אל-מצריםה, 1946, 172 עמ' . [תרגום של 3]

תשז 1947

19. Nathanael ben al-Fayyūmī et la théologie ismaïlienne, *Revue de l'histoire juive en Egypte* 1 (1947), 5–22.

תשט 1949

20. **אבן סינא. האנציקלופדיה העברית א** (תשט) , 233–235 . [עמ' פלנסר]
21. **אבן רshed. האנציקלופדיה העברית א** (תשט) , 240–241 . [עמ' פלנסר]
22. **אברהם בן משה בן מימון. האנציקלופדיה העברית א** (תשט) , 513–315 . [עמ' ש' אסף וא' ח פריממאן]

תשיא 1951

23. Ibn Sina et l'auteur de la *Risālat al-fuṣūṣ fī'l-hikma*, *Revue des études islamiques* 19 (1951), 121–124.

תשיב 1952

24. La philosophie orientale d'Avicenne et sa polémique contre les Bagdadiens, *Archives d'histoire doctrinale et littéraire du Moyen Age* 19 [année 27] (1952), 5–37.
[נדפס בנפרד : פריס 1953]

תשג 1953

25. Un précurseur Bagdadien de la théorie de l'*impetus*, *Isis* 44 (1953), 247–251.
[See under 160]
ראאה להלן
26. Rāzī critique de Galien, *Actes du VIIe Congrès International d'Histoire des Sciences*, Paris 1953.
[See under 160]
ראאה להלן

תשיד 1954

27. 677–679, בואטיוֹס. האנציקלופדיה העברית ז (תשיד)
28. La conception de la conscience de soi chez Avicenne et chez Abu-'l-Barakāt al-Baghdādī, *Archives d'histoire doctrinale et littéraire du Moyen Age* 21 [année 29] (1954), 21–29.
[Printed separately: Paris 1955, see under 138]
נדפס בנפרד : פריס 1955, ראה להלן 138
29. La longue récension de la Théologie d'Aristote dans ses rapports avec la doctrine ismaélienne, *Revue des études islamiques* 22 (1954), 7–20.

תשטו 1955

30. 225–229, גבירותוֹל: הפילוסוף. האנציקלופדיה העברית י (תשטו)
31. 586–588, גורה קדומה : באיסלאם. האנציקלופדיה העברית י (תשטו)
32. [133] 406–409, לתולדות חיבור פטיבדו-אריסטוטלי. תרביץ כד (תשטו), ראה להלן 138 [See under 138]
33. Nouvelles études sur Awħad al-Zamān Abu-'l-Barakāt Al-Baghdādī. *Mémoires de la Société des Études Juives* 1 (1955), 88 pp.
34. Une version arabe de trois propositions de la Στοιχειωσις Θεολογική de Proclus, *Oriens* 8 (1955), 195–203.
[See under 160]
ראאה להלן
35. Un Fragment inconnu d'Aristote en version arabe, *Comptes rendus des séances: Académie des inscriptions et belles-lettres* (1955), 387–394.

36. A Tenth Century Philosophical Correspondence. *Proceedings of the American Academy for Jewish Research* 24 (1955), 103–136.
 [Printed also in: **נדפס גם בתוכה :**
 Arthur Hyman, ed., *Essays in Medieval Jewish and Islamic Philosophy*, New York 1977, pp. 357–390]
 [See under 133 **ראאה להלן**]
37. Abu'l Barakāt Hibat Allah b. Malka al-Baghdādī al-Baladī, *The Encyclopaedia of Islam* [new edition] I (1954–60), 111–113. *Encyclopédie de l'Islam* [nouvelle édition] I (1954–60), 114–116.
נדפס בעת ובעוונה אחת באנגלית ובסרפתית
 [Printed simultaneously in English and French **ובסרפתית**]

תשנ"ז 1956

38. 230–231. **בטליווי. האנציקלופדיה העברית ח (תשנ"ז)**
39. Un texte incoumnu d'Aristote en version arabe, *Archives d'histoire doctrinale et littéraire du Moyen Age*, 23 [année 31] (1956), 5–43.
 [See under 53 and 160 **ראאה להלן ו-** 53]
40. La doctrine de l'intellect selon Bakr al-Mawṣilī, *Studi Orientalistici in onore di Giorgio Levi della Vida* 2 (Rome 1956), 350–364.
41. La théorie de la rotation de la terre à l'époque d'al-Bīrūnī. *Journal Asiatique* 244 (1956), 301–306.
 [See under 160 **ראאה להלן**]

תשנ"ז 1957

42. 65–84. **לחקיר תורה המדרינית של אבן רושד. עיון ח (תשנ"ז)**
 [See under 133 **ראאה להלן**]
43. Notes sur la doctrine de la prophétie et la réhabilitation de la matière dans le Kuzari, *Mélanges de philosophie et de littérature juives* 1 (1957), 253–260.
44. Amr, *The Encyclopaedia of Islam* (new edition) I (1954–60), 449–450. *Encyclopédie de l'Islam* [nouvelle édition] I (1954–60), 462–463.
 [Printed simultaneously in English and French
נדפס בו-זמנן באנגלית ובסרפתית]

תשיט 1959

- ספר ערוגת הבשם: הקטעים מתוכו ספר מקור חיים. *תרביזן כז* (תשיט) , . 218–233 [ראאה להלן] [133]
- דוגמה: באיסלאם. האנציקלופדיה העברית יב (תשיט) , 53–54
- דומיניקוס גונדייסליניוס. האנציקלופדיה העברית יב (תשיט) , 168–169
- דיוגנס מאיריאנדה. האנציקלופדיה העברית יב (תשיט) , 392
- דיוגנס מאפולונה. האנציקלופדיה העברית יב (תשיט) , 393
- דיוגנס מסינופה. האנציקלופדיה העברית יב (תשיט) , 393–394 . [עמ' פלסנר] 50.
- דיוון כריסטוסטומוס. האנציקלופדיה העברית יב (תשיט) , 403–404
- דיווניסוס איש-הארופגוס. האנציקלופדיה העברית יב (תשיט) , 417–419
53. Addenda et corrigenda, *Archives d'histoire doctrinale et littéraire du Moyen Age* 26 [année 34], 295–299.
תוספת ל- 39, ראה להלן [Addendum to 39, see under 160]

תשך 1960

54. Studies in Abu'l-Barakāt al-Baghdādī's Poetics and Metaphysics. *Scripta Hierosolymitana* 6 [Studies in Philosophy] (1960), 120–198 [Excursus: Notes on Maimonides' Views concerning Human Will, 195–198].
[See under 138]
ראאה להלן

תשכא 1961

55. A New Fragment of Xenocrates and its Implication, *Transactions of the American Philosophical Society* 51, Part 2 (1961), 34 pp.
[See under 160]
ראאה להלן
56. Omne quod movetur necesse est ab aliquo moveri: A Refutation of Galen by Alexander of Aphrodisias and the Theory of Motion, *Isis* 52 (1961), 21–54.
[See under 160]
ראאה להלן
57. La loi naturelle et la société: la doctrine politico-théologique d'Ibn Zur'a, philosophe chrétien de Bagdad, *Scripta Hierosolymitana* 9]Studies in Islamic History and Institutions], 154–190.
58. Quelques réflexions sur Maïmonide en guise de préface, Maimonide, *Le livre de la connaissance*, traduit par V. Nikiprowetzky et A. Zaoui, Paris 1961, 1–19.

תשכב 1962

- הרמס טרייסמגיסטוס. האנציקלופדיה העברית טו (תשכב) , 328–329
- הרקליטוס. האנציקלופדיה העברית טו (תשכב) , 421–423
- השאנות הנפש : בפילוסופיה היהודית. האנציקלופדיה העברית טו (תשכב) , 456–459
- התגלות : בפילוסופיה היהודית בימי הביניים. האנציקלופדיה העברית טו (תשכב) , 622–629
63. A Moslem Text concerning the Conversion of the Khazars to Judaism, *Journal of Jewish Studies* 13 (1962), 45–55.

תשכג 1963

64. Maimonides, *The Guide of the Perplexed*, translation. Chicago, 1963, cxxxiv + 658 pp. [Translator's Introduction: The Philosophic Sources of The Guide of the Peplexed, lvii–cxxxiv].
[ראה להלן 160]
65. Un fragment de Séleucus de Séleucie conservé en version arabe, *Revue d'histoire des sciences et de leurs applications* 16 (1963), 193–209.
[See under 160]
66. What Was Original in Arabic Science? *Scientific Change* [Symposium on the History of Science, Oxford 1961], ed. A.C. Crombie, London 1963, 329–353.
[ראה להלן 160]
67. H. A. R. Gibb, *The Travels of Ibn Battūta*, London 1957, *Isis* 54 (1963), 503–507.
[Review article]
[מאמר בקורס]

תשכד 1964

68. לחקר פירשו של ابو אל-ברכאת אל-בגדאי על ספר קהלה : ארבעה טכסטים. תרביתן לג (תשכד) , 198–213. [ראה להלן 133]
69. הסתברות התקומה-מחדר של מדינה יהודית לפי יוסף בן כספי ולפי שפינוזה. עיון יד (תשכד) , 289–313. [ראה להלן 114 ו- 133]

70. La dynamique d'Ibn Bajja, *Mélanges Alexandre Koyré*, 2 [L'Aventure de la science], Paris 1963, 442–468.
[ראה להלן]
[See under 160]
71. Ibn Al-Haytham's Critique of Ptolemy, *Proceedings of the 10th International Congress of the History of Science* [Ithaca 1962], Paris 1964, 547–550.
[ראה להלן]
[See under 160]
72. The Semantic Distinction between the Terms *Astronomy* and *Astrology* according to Al-Bīrūnī, *Isis* 55 (1964), 343–349.
[ראה להלן]
[See under 160]

תשכה 1965

- תולדות הפילוסופיה היהודית [חלק ב] : מהרמבם עד שפינוזה [רשימות לפי הרצאות], ערכה א' ברושי. ירושלים, אקדמונ, תשכח, 89 עמ'. [ראה להלן 78]
הצורות האישיות במשנתו של ידעה בדרשי. ספר היובל לכבוד צבי וולפסון, ירושלים, תשכח, חלק עברית, קפז-רא. [ראה להלן 133]
נדפס גם בתחום : Arthur Hyman, ed., *Essays in Medieval Jewish and Islamic Philosophy*, New York 1977, pp. 244–258]
- האם דבר שלמה ابن גבירול סרה על האומה? תרביין לד (תשכה) , 372–378 . [ראה להלן 133]
חלל : במחשבה היהודית. האנטיקלופדייה העברית יז (תשכה) , 509–511
76. W. Montgomery Watt, *Islamic Philosophy and Theology*, Edinburgh 1962 המזרח החדש טו (תשכה) , 302–304
[Review article]

תשכו 1966

- תולדות הפילוסופיה היהודית [חלק א] : מפלון עד רםברט [רשימות לפי הרצאות], ערך י' איגרא, ירושלים, אקדמונ, תשכט, 112 עמ'. [ראה לעיל 73]
הסכולאסטיקה שאחרי תומאס אקווינאס ומונתם של חסדיי קרשקש ושל קודמיו, דברי האקדמיה הלאומית הישראלית למדעים א, 11 [תשכו], 73 עמ'. [כרך א, תשכט, ראה להלן 133 ו- 84]
הכינוי האיראני לנוצרים ויראי ה'. דברי האקדמיה הלאומית הישראלית למדעים ב, 7 [תשכו], 8 עמ'. [כרך ב, תשכט, 100–107 , ראה להלן 85]
אריסטו, הנספחות למסות על הטבע [מטאטיסיקה], ספרים ז-ט, תרגמו חנה וחיים רוזן. ערכיה פילוסופית בשיתוף עם שלמה פינס. ירושלים, מאגנס, תשכט, 168 עמ' .

82. The Jewish Christians of the Early Centuries of Christianity According to a New Source, *Proceedings of the Israel Academy of Sciences and Humanities* 2, 10 (1966), 74 pp. [vol. 2, 1968, 237–310].
[See under 93 ראה להלן]
83. Al-Bīrūnī's Arabic Version of Patañjali's Yogasutra: A Translation of His First Chapter and a Comparison with Related Sanskrit Texts. *Bulletin of the School of Oriental and African Studies* 29 (1966), 302–325. [With Tuvia Gelblum, see under 134, 150, and 179]
[עם טובייה גלבולם, ראה להלן 134, 150 ו- 179]

תשכז 1967

84. Scholasticism after Thomas Aquinas and the Teachings of Hasdai Crescas and his Predecessors. Translated by Alfred L. Ivry. *Proceedings of the Israel Academy of Sciences and Humanities* 1, 10 (1967), 101 pp. [vol. 1, 1967].
[תרגום אנגלי של 79]
85. The Iranian Name for Christians and the 'God Fearers'. Translated by Shaul Shaked, *Proceedings of the Israel Academy of Sciences and Humanities* 2, 7 (1967), 10 pp. [vol. 2, 1968, 143–152].
[תרגום אנגלי של 80]
86. 'Israel, My First Born' and the Sonship of Jesus: A Theme of Moslem Anti-Christian Polemics, *Studies in Mysticism and Religion presented to Gershom G. Scholem*, Jerusalem, Magnes, 1967, 177–190.
87. Judeao-Christian Materials in an Arabic Jewish Treatise, *Proceedings of the American Academy for Jewish Research* 35 (1967), 187–217.
88. Jewish Philosophy, *The Encyclopedia of Philosophy* 4 (1967), 261–277.
89. Maimonides, *The Encyclopedia of Philosophy* 5 (1967), 187–217.

תשכח 1968

90. ר' יהודה הלוי: משנתו הדתית-פילוסופית. האנציקלופדיה העברית יט (תשכח) 195–199
91. Spinoza's *Tractatus Theologico-Politicus*, Maimonides and Kant, *Scripta Hiberosolymitana* 20 [Further Studies in Philosophy] (1968), 3–54.
[See under 133 ראה להלן]
92. Thābit b. Qurra's Conception of Number and Theory of the Mathematical Infinite, *Actes du XIe Congrès International d'Histoire des Sciences* [Varsovie 1965] (1968), 160–166.
[See under 160 ראה להלן]

תשכט 1969

93. היהודים-הנוצרים במאות הראשונות של הנצרות על-פי מקור חדש. דברי האקדמיה הלאומית הישראלית למדעים ב, 13 (תשכט), 54 עם [כרך ב, תשכט], 170–223. [תרגום עברי של [82
94. Saint Augustin et la théorie de l'impetus. *Archives d'histoire doctrinale et littéraire du Moyen Age* 36 [année 44] (1969), 7–21.
[See under 160]
ראאה להלן

תשל

95. Ibn Khaldun and Maimonides: A Comparison between Two Texts, *Studia Islamica* 32 (1970), 265–274.
96. Eschatology and the Concept of Time in the Slavonic Book of Enoch. *Studies in the History of Religion* 18, supplement [*Types of Redemption*, ed. R.J.Z. Werblowsky and C.J. Bleeker] (Leiden 1970), 72–75.
97. Philosophy, *The Cambridge History of Islam* 2B, 8 [Islamic Society and Civilization], Chapter 11, 780–823.
98. Abu'l-Barakāt al-Baghdādī, *Dictionary of Scientific Biography* 1 (New York, Scribner's Sons, 1970), 26–28.
99. Ibn Bājja, *Dictionary of Scientific Biography* 1 (New York, Scribner's Sons, 1970), 408–410.

תשלא 1971

- הערה בעניין הוראה עתיקה למונח מתכלם, העולמא ובעיות דת בעולם המוסלמי:
מחקרים לזכר אוריאל הד, ערך גבריאל בר, ירושלים תשלא, 18–30. [תרגום עברי של [103
101. *An Arabic Version of the Testimonium Flavianum and its Implications*, Jerusalem, The Israel Academy of Sciences and Humanities, 1971, 87 + 7 pp.
102. *The Concept of Time in Late Neoplatonism* [Texts with Translation, Introduction and Notes], Jerusalem, The Israel Academy of Sciences and Humanities, 1971, 118 pp.
[With Shmuel Sambursky]
עם שמואל סמבורסקי
103. A Note on an Early Meaning of the Term *Mutakallim*, *Israel Oriental Studies* 1 (1971), 224–240.

104. Les textes arabes dits plotiniens et le courant “porphyrien” dans le néoplatonisme grec, *Le Néoplatonisme* [Colloque International au Royaumont 1969], Paris, Centre National de la Recherche Scientifique, 1971, 303–317.
[See under 160 ראה להלן]
105. Ahmad Miskawayh and Paul the Persian, *Irān-Shināsī* 2, 2 (1971), 121–129.
106. The Societies Providing for the Bare Necessities of Life according to Ibn Khaldun and the Philosophers, *Studia Islamica* 34 (1971), 125–138.
107. Averroes, *Encyclopaedia Judaica* 3 (1971), 949–953.
[With B. Suler and S. Muntner עם ב' זולר וס' מונטנר]
108. Avicenna, *Encyclopaedia Judiaca* 3 (1971), 955, 957–959.
109. Enoch, Slavonic Book of, *Encyclopaedia Judaica* 6 (1971), 797–799.
110. Gabirol: Philosophy, *Encyclopaedia Judaica* 7 (1971), 240–246.

תש לב 1972

111. An Arabic Summary of a Lost Work of John Philoponus, *Israel Oriental Studies* 2 (1972), 320–352.
[See under 160 ראה להלן]

תש לג 1973

112. דגם אפלטוני לאחד מדורות יוסף בן מתתיהו על תורה הפרוושים בדבר ההשגה וחוופש הפעולה של האדם, עיין כד (תש לג) , 227–232 . [ראה להלן 136]
113. מאפלה לאור גדול, מהكري ספרות מוגשים לשםון הלקין, ירושלים תש לג, 173–179 . [ראה להלן 123 ו – 133]
114. די מעגלעכקייט צו רעסטאטורין א יידשע מדינה לוייט יוסף אבן כספי און לוייט ספינאצּא, תרגם בער קומסק, דזוקא יט, תש לג, 74–75 , 210–235 [תרגום של 69]
115. Some Traits of Christian Theological Writing in Relation to Moslem *Kalām* and to Jewish Thought, *Proceedings of the Israel Academy of Sciences and Humanities* 5, 4 (1973), 21 pp. [vol. 5, 1976, 105–125].
116. Al-Isāwiyya, *The Encyclopaedia of Islam* [new edition] IV (1973–78), 96. Encyclopédie d'Islam [nouvelle édition] IV (1973–78), 100.
[נדפס בעת ובעוונה אחת באנגלית ובסרפתית]

תשס"ד 1974

117. הערות על תקובלות הקיימות בין מונחים סוראים ובין מונחים של לשון חול, ספר זכרון ליעקב פרידמן, ירושלים תשס"ד, 205–213.
118. יוליוס גוטמן. פילוסופיה של הדת או פילוסופיה של החוק? דברי האקדמיה הלאומית הישראלית למדעים ה, 6, 28 עם. [ערך שלמה פינס, הופיע כתدافיס בשנת תשלה, וכן בכרך ה, תשלו, עם 190–205.]
119. The Arabic Recension of *Parva Naturalia* and the Philosophical Doctrine concerning Veridical Dreams according to *al-Risāla al-Manāmiyya* and Other Sources. *Israel Oriental Studies* 4 (1974), 104–153.
[See under 160]
ראאה להלן 160
120. The Middle Ages: Introduction to Mediaeval Science, *Physical Thought from the Presocratics to the Quantum Physicists*, ed. S. Sambursky, London 1974, 123–127.
[See under 160]
ראאה להלן 160
121. La place faite aux mathématiques dans la philosophie du Moyen Age. *Actes du XIIIe Congrès International d'Histoire des Sciences*, Moscou, sections III et IV, 163–164.
[See under 160]
ראאה להלן 160
122. Philosophy, Mathematics and the Concept of Space in the Middle Ages, *The Interaction between Science and Philosophy*, ed. Y. Elkana, Atlantic Highlands, New Jersey, 1974, 75–90.
[See under 160]
ראאה להלן 160
123. From Darkness into Great Light, Translated by Joseph Halpern, *Immanuel* 4 (1974), 47–51.
[Translation of 113]
תרגם של 113

תשלה 1975

124. Aristotle's *Politics* in Arabic Philosophy, *Israel Oriental Studies* 5 (1975), 150–160.
[See under 160]
ראאה להלן 160
125. The Oath of Asaph the Physician and Yohanan ben Zabda: Its Relation to the Hippocratic Oath and the Didachē, *Proceedings of the Israel Academy of Sciences and Humanities* 5, 9 (1975), 43 pp. [vol. 5, 1976, 223–264].
126. Maimonides, Rabbi Moses ben Maimon, *Dictionary of Scientific Biography* 9 (New York, Scribner's Sons, 1975), 27–32.

127. Al-Razi, Abu Bakr Muhammad ibn Zakariyya, *Dictionary of Scientific Biography* 11 (New York, Scribner's Sons, 1975), 323–326.
128. Jewish Philosophy: Mediaeval Philosophy, Iberian-Dutch Philosophers, *Encyclopaedia Britannica* [15th edition] 10 (1975), 208–215.

תשלו 1976

129. 455–457, (תשלו) 37–38, **על ליאו שטרاؤס. מולד ז שטרاؤס.**
130. Preface, Lea Goldberg, *Russian Literature in the Nineteenth Century*, translated by Hillel Halkin, Jerusalem 1976, vii.
131. Saint Thomas et la pensée juive médiévale: quelques notations, *Mediaevalia Lovaniensia* I, V [=Aquinus and the Problems of His Time, ed. G. Verbeke and D. Verhelst] (Louvain and The Hague 1976), 118–129.
132. Foreword, David Hartman, *Maimonides: Torah and Philosophic Quest*, Philadelphia, Jewish Publication Society of America, 1976, xi–xv.

תשלו 1977

133. בין מחשבת ישראל למחשבת העמים: מחקרים בתולדות הפילוסופיה היהודית. **מוסך ביאליק תשלו, ירושלים 357 עמ'.** [ככלל הקדמה (7) + 16 (9–11), 32 (174–177), 36 (19–43), 42 (84–102), 45 (44–60), 64 (103–173), 68 (68–83), 69 (277–305), 47 (263–276), 75 (61–67), 79 (178–262), 91 (306–349), 113 (12–18)]
134. Al-Bīrūnī's Arabic Version of Patañjali's Yogasūtra: A Translation of the Second Chapter and a Comparison with Related Texts, *Bulletin of the School of Oriental and African Studies* 40 (1977), 522–549.
[With Tuvia Gelblum, see under 83, 150, and 179]
עם טוביה גלבולם, ראה לעיל 83 ולחלן 150 ו- 179
135. La collusion entre les Byzantins et la subversion islamique et la lettre injurieuse d'un "roi de Byzance" [Deux extraits d'Abd al-Jabbar], *Studies in Memory of Gaston Wiet*, ed. Myriam Rosen-Ayalon, Jerusalem 1977, 101–127.
136. A Platonistic Model for Two of Josephus' Accounts of the Doctrine of the Pharisees Concerning Providence and Man's Freedom of Action, Translated by Linda Lown, *Immanuel* 7 (1977), 38–43.
[תרגום של 112]

תשלח 1978

137. La Philosophie dans l'économie du genre humain selon Averroès: une réponse à al-Fārabi? *Multiple Averroès* [Actes du Colloque International, Paris 1976], Paris 1978, 189–207.

תשלט 1979

138. *The Collected Works of Shlomo Pines*, I (Studies in Abu'l-Barakāt al-Baghdādī: Physics and Metaphysics], Jerusalem, Magnes [distributed by Brill. Leiden], 1979, 339 pp. [Including: Note on Abu'l-Barakāt's Celestial Physics (175–180); Concluding Remarks (335–338); + 8 (1–95); 28 (181–258); 33 (96–174); 54 (259–334) **ללא האסקורטום**].
[See under 160, 185, 186, and 189
ראה להלן 189, 186, 185, 160]
139. Yahyā ibn 'Adī's Refutation of the Doctrine of Acquisition (*Iktisāb*) [Edition, Translation, and Notes on Some of His Other Treatises], *Studia Orientalia Memoriae D. H. Baneth Dedicata*, Jerusalem 1979, 49–94. [With Michael Schwartz]
עם מיכאל שורץ
140. The Limitations of Human Knowledge According to Al-Farabi, Ibn Bajja, and Maimonides, *Studies in Medieval Jewish History and Literature*, ed. Isadore Twersky, Cambridge, Mass., Harvard University Press, 1979, 82–109.
141. Maïmonide et la philosophie latine, *Actas del V. Congreso Internacional de Filosofía Medieval* [1972], Madrid 1979, 219–229.
142. The Jewish Religion after the Destruction of Temple and State: The Views of Bodin and Spinoza, *Studies in Jewish Religious and Intellectual History presented to Alexander Altmann*, ed. Siegfried Stein and Raphael Loewe, University, Alabama, University of Alabama Press [with The Institute of Jewish Studies, London], 1979, 215–234.

תשם 1980

143. Le *Sefer ha-tamar* et les *maggidim* des kabbalistes, *Hommage à Georges Vajda* [Études d'histoire et de pensée juives], ed. Gerhard Nahon et Charles Touati, Louvain, Peeters, 1980, 333–363.
144. Shi'ite Terms and Conceptions in Judah Halevi's *Kuzari*, *Jerusalem Studies in Arabic and Islam* 2 (1980), 165–251.

תשמ"א 1981

145. וקרא אל האין ונבקע' - לחקיר כתור מלכות לשלמה ابن גבירול, *תרכיז נ* 339–347, (*תשמ"א*)
146. Les limites de la métaphysique selon al-Fārābi, Ibn Bājja et Maïmonide: sources et antithèses de ces doctrines chez Alexandre d'Aphrodise et chez Themistius, *Miscellanea Mediaevalia* 13/1 (1981), 211–225.
147. Note sur la conception spinoziste de la liberté humaine, du bien et du mal. *Bulletin de l'Association des Amis de Spinoza* 6 (Paris 1981), 13–25.

[*תרגום של 151*]

תשמ"ב 1982

148. Wrath and Creatures of Wrath in Pahlavi, Jewish and New Testament Sources, *Irano-Judaica*, Jerusalem, Ben-Zvi Institute, 1982, 76–82.
149. הערות על משה מנדلسון בהקשר התיחסותו לרמבם ולשפינוזה, מחקרי ירושלים במחשבת ישראל ב' (*תשמ"ג*), 150–152
150. Al-Bīrūnī's Arabic Version of Patañjali's Yogasūtra: A Translation of the Third Chapter and a Comparison with Related Texts. *Bulletin of the School of Oriental and African Studies* 46 (1983), 258–304.
[With Tuvia Gelblum, see under 83, 134, and 179
עם טוביה גלבלים, ראה לעיל 83 ו-131 ולהלן 179]
151. On Spinoza's Conception of Human Freedom and of Good and Evil, *Spinoza — His Thought and Work* [Third Jerusalem Philosophical Encounter, 1977], ed. Nathan Rotenstreich, Jerusalem, The Israel Academy of Sciences and Humanities, 1983, 147–159.
[See under 147]
ראתה לעיל 147
152. Medieval Doctrines in Renaissance Garb? Some Jewish and Arabic Sources of Leone Ebreo's Doctrines, *Jewish Thought in the Sixteenth Century*, ed. Bernard Cooperman, Cambridge, Mass., Harvard University Press, 1983, 365–398.

תשמ"ד 1984

- על גלגולים של המונח חרות, עיון לג [א-ב] (*תשמ"ד*) [בין עיון למעשה: מחקרים לכבוד נתן רוטנשטיין, ערכו ירמיחו יובל ופול מנדס-פלור], 247–265

154. 507–511, מחקרים ירושלמיים במחשבת ישראל ג (תשמד) [עמ זאב הרוי, ראה להלן 165]
155. Notes on Islam and on Arabic Christianity and Judaeo-Christianity, *Jerusalem Studies in Arabic and Islam* 4 (1984), 135–152.

תשמה 1985

156. Studies in Christianity and in Judaeo-Christianity Based on Arabic Sources. *Jerusalem Studies in Arabic and Islam* 6 (1985), 107–161. [Paul According to the Judaeo-Christian Sources Utilized by 'Abd al-Jabbār in the *Tathbit Dalā'il al-Nubuwwa*, 107–144; A Preliminary Note on the Relation Posited by Ibn Ḥazn between the Author of the *Book of Yosipon* and the Ḥisāwiyya Sect and on the Arabic Version of This Book, 145–153; Additional Observation concerning the Arabic Translation of the *Book of Yosippon*, 154–161].
157. Une encyclopédie arabe du dixième siècle: les épîtres des frères de la pureté, *Rasa'il Ikhwān al-Ṣafā'*, *Revista di storia della filosofia* 40 (1985), 131–137.

תשמו 1986

- על סוגיות אחדות הכלולות בס' עוז הדת ליצחק פולקר ותקבולות להן אצל שפינוזה. מחקרים בקבלה, בפילוסופיה יהודית, ובספרות המוסר וההגות מוגשים לשיעיה תשיי, ערכו יוסף דן וויסף הקר, ירושלים, מאגנס, תשמו, 395–457.
- על מחשבה יהודית ועל השפעתה על העולם החיצוני, מחקרים במדעי היהדות, ערך משה בר-אשר, ירושלים, המכון למדעי היהדות, האוניברסיטה העברית, תשמו, 127–133.
160. *The Collected Works of Shlomo Pines*, II [Studies in Arabic Versions of Greek Texts and in Medieval Science], Jerusalem, Magnes [distributed by Brill, Leiden], 468 pp.
 [Including: Preface (vii–ix), The Spiritual Force Permeating the Cosmos according to a Passage in the Treatise *On the Principles of the All Ascribed to Alexander of Aphrodisias* (252–255), Hitherto Unknown Arabic Extracts from Proclus' *Stoicheiōsis Theologikē* and *Stoicheiōsis Physikē* (287–293); + 10 (409–417), 25 (418–422), 26 (256–263), 34 (278–286), 39 (157–195), 41 (430–435), 53 (196–200), 55 (3–95), 56 (218–251), 65 (201–217), 66 (329–353), 70 (440–466), 71 (436–439), 72 (387–393), 92 (423–429), 94 (394–408), 104 (264–277), 111 (294–326), 119 (96–145), 120 (354–358), 121 (375–386), 122 (359–374), 124 (146–156)]
 [See under 138, 185, 186, and 189
 ראה לעיל 138, 185, ו להלן 186, 189]

161. Le discours théologico-philosophique dans les oeuvres halachiques de Maïmonide comparé avec celui du *Guide des égarés*, *Delivrance et fidélité: Maïmonide* [Textes du Colloque tenu à l'Unesco en décembre 1985 à l'occasion du 850 anniversaire du philosophe], Paris 1986, 119–124.
162. Dieu et l'être selon Maïmonide: Exégèse d'Exode 3,14 et doctrine connexe, *Celui qui est: Interprétations juives et chrétiennes d'Exode 3, 14*, ed. A. de Libera et E. Zum Brunn, Paris, Les Editions du Cerf [Collection "Patrimoines"], 1986, 15–24.
163. Nietzsche: Psychology vs. Philosophy. *Nietzsche as Affirmative Thinker* [Papers presented at the Fifth Jerusalem Philosophical Encounter, 1983], ed. Yirmiyahu Yovel, Dordrecht 1986, 147–159.
164. The Philosophical Purport of Maimonides' Halachic Works and the Purport of *The Guide of the Perplexed*, *Maimonides and Philosophy* [Papers presented at the Sixth Jerusalem Philosophical Encounter, 1985], eds. Yirmiyahu Yovel and Shlomo Pines, Dordrecht, Boston, Lancaster, Martinus Nijhoff, 1986, 1–14.
165. Fragment of a Jewish-Christian Composition from the Cairo Geniza. *Studies in Islamic History and Civilization in Honour of Professor David Ayalon*, Jerusalem 1986, 307–318 (+2 plates).
[With Shaul Shaked]
עם שאול שקד
166. To Behold the Stars and the Heavenly Bodies, Translated by Deborah Grenmann, *Immanuel* 20 (1986), 33–37.
[With Zeev Harvey, translation of 154]
עם זאב הרוי, תרגום של

תשנז 1987

167. האסלם לפי כוכב הгалיה — לחקר מגמותיו ומקורותיו של פראנץ רוזנצוויג, בר-אילן, ספר השנה של אוניברסיטת בר-אילן, ספר משה שורץ, ערך משה חלמיש, תשנז, 303–314
168. האל, הכבוד והמלכים לפי שיטה תיאולוגית של המאה השניה לספירה. מחקרי ירושלים במחשבת ישראל ו[ג-ד] [ראשית המיסטיקה היהודית באירופה], 1–12
169. Some Distinctive Metaphysical Conceptions in Themistius' Commentary Book Lambda and Their Place in the History of Philosophy, *Aristoteles Werk und Wirkung Paul Moraux Gewidmet*, Zweiter Band, herausgegeben von Jürgen Wiesner, Berlin, New York, Walter De Gruyter, 1987, 177–204.
170. Gospel Quotations and Cognate Topics in 'Abd al-Jabbār's *Tathbīt* in Relation to Early Christian and Judaeo-Christian Readings and Traditions, *Jerusalem Studies in Arabic and Islam* 9 (1987), 195–278.
171. A Parallel in the East to the "Logica Vetus", *Philosophie im Mittelalter* [W. Kluxen zum 65. Geburtstag], herausgegeben von J.P. Beckmann, L. Honnefelder, G. Schrimpf und G. Wieland, Hamburg, Felix Meiner, 1987, 125–129.

172. Spinoza's *Tractatus Theologico-Politicus* and the Jewish Philosophical Tradition, *Jewish Thought in the Seventeenth Century*, eds. I. Twersky and B. Septimus, Cambridge, Mass., 1987, 499–521.

תשmach 1988

- דברי הרמן על אדם הראשון בגין עדן לאור פירושים אחרים על בראשית ב' וג'.
גלוות אחר גוללה: מחקרים בתולדות עם ישראל מוגשים לפרופסור חיים ביבנארט
במלאות לו שבעים שנה, ערכו א' מירסקי, א' גורסמן, ו' קפלן, מכון בן-צבי, ירושלים
תשmach, עמ' 159–164
- פתח דבר, משה אידל, החוויה המיסטית אצל אברהם אבולעפיה, מאגנס, ירושלים
תשmach, עמ' 3–4
- Foreword, Moshe Idel, *The Mystical Experience in Abraham Abulafia*, Albany,
State University of New York, 1988, vii–viii.
- על המונח רוחניות ומקורותיו ועל משנתו של יהודה הלו, תרבית נז.
השוואות בין החקה הדתית לבין הרפואה אצל אל-פאראבי ואצל הרמבם, שנותון
המשפט העברי יד-טו 171–175 (תשmach-תשמט)

תשמט 1989

178. Points of Similarity between the Doctrine of the *Sefirot* in the *Sefer Yezirah*
and a Text from the Pseudo-Clementine *Homilies*: The Implications of this
Resemblance. *The Israel Academy of Sciences and Humanities: Proceedings*,
1989, 63–142.
179. Al-Bīrūnī's Arabic Version of Patañjali's Yogasūtra: A Translation of the Fourth
Chapter and a Comparison with Related Texts. *Bulletin of the School of Ori-
ental and African Studies*, 52 (1989), 265–305.
[With Tuvia Gelblum, see under 83, 134, and 150
עם טוביה גלבולם, ראה לעיל, 150, 134, 83]

תשנין 1990

180. Truth and Falsehood versus Good and Evil; A Study in Jewish and General
Philosophy in Relation to *The Guide of the Perplexed*, Part I, Ch. 2. *Studies
in Maimonides*, ed. Isadore Twersky, Cambridge, Mass., Harvard University
Press, 1990, 95–157.

181. Jahiliyya and 'Ilm. *Jerusalem Studies in Arabic and Islam*, 13 (1990), 175–194.
182. A Parallel between two Iranian and Jewish themes: I. The Loss and Recuperation of the Avesta and the Torah; II. Incest, eds. Shaul Shaked and Amnon Netzer, *Irano-Judaica* II, Jerusalem, Ben-Zvi Institute, 1990, 41–51.

תשניא 1991

183. Note sur la métaphysique et sur la physique de Gersonide. *Gersonide en son Temps [Colloque International, Paris 1988]*, ed. G. Dahan, Louvain, Peeters, 1991, 179–183.

תשניב 1992

184. Notes on the Twelve Tribes in Qumran, Early Christianity and Jewish Thought, *Messiah and Christos*, [Studies in the Jewish Origins of Christianity, Presented to David Flusser] eds. Ithamar Gruenwald, Shaul Shaked and Gedaliahu G. Stroumsa, Tübingen, J.C.B. Mohr (P. Siebeck), 1992, 151–154.
185. Quelques remarques sur la doctrine physique et métaphysique de Gersonide. *Gersonide en son Temps [Colloque International, Paris 1988]*, Centre National de la Recherche Scientifique.

תשנו 1996

186. *The Collected Works of Shlomo Pines*, III [Studies in the History of Arabic Philosophy], ed. S. Stroumsa, Jerusalem, Magnes [distributed by Brill, Leiden], 1996, 452 pp.
 [Including: Preface (1), The Origin of the Tale of Salāmān and Absāl: A Possible Indian Influence (343–353); + 97 (3–46), 7 (47–61), 103 (62–78), 115 (79–99), 9 (100–109), 139 (110–155), 57 (156–192), 40 (193–207), 105 (208–216), 106 (217–230), 181 (231–250), 124 (251–261), 171 (262–266), 169 (267–294), 23 (297–300), 24 (301–333), 12 (334–342), 137 (357–375), 13 (376–377), 14 (381–389), 29 (390–403), 44 (404–406), 157 (407–412)].
 [See under 138, 160, 186, and 189
ראה לעיל ולחן 186, 160, 138]
187. *The Collected Works of Shlomo Pines*, IV [Studies in the History of Religion], ed. G. G. Stroumsa, Jerusalem, Magnes [distributed by Brill, Leiden], 1996, 519 pp.

[Including: Preface (1), 123 (3–10), 85 (11–20), 96 (21–36), 101 (37–115), 86 (116–129), 125 (130–171), 135 (172–189), 148 (190–196), 182 (197–207), 82 (211–284), 87 (285–315), 155 (316–333), 156 (334–388), 170 (389–472), 165 (473–486)]
[See under 138, 160, 185, and 189]
ראָה לעִיל וְלֹהֲלֹן 189, 185, 160, 138]

תשנ"ז 1997

188. נחנאָל בן אלפּיומי ותיאוֹלוֹגיה אַסְמָאָעִילִית, חִימָאָג (חִשְׁגָּג), תרגום של [19], 29–44.
189. Studies in Islamic Atomism, Translated by M. Schwarz, ed. T. Langermann, Jerusalem, Magnes, 1997, 212 pp.
[תרגום של 3]
[Translation of 3]
190. *The Collected Works of Shlomo Pines*, V [Studies in the History of Jewish Thought], eds. W. Z. Harvey and M. Idel, Jerusalem, Magnes [distributed by Brill, Leiden], 1997, 821 pp.
[Including: Preface (vii), 88 (1–51), 128 (52–82), 136 (83–88), 166 (89–93), 180 (94–173), 4 (174–176), 36 (177–210), 43 (211–218), 144 (219–305), 63 (306–316), 19 (317–334), 89 (335–349), 126 (350–363), 58 (364–382), 95 (383–392), 141 (393–403), 140 (404–431), 146 (432–446), 162 (447–456), 161 (457–462), 164 (463–476), 131 (477–488), 84 (489–589), 183 (590–594), 143 (595–625), 152 (626–659), 91 (660–711), 172 (712–734), 151 (735–747), 142 (748–770)].
[See under 138, 160, 185, and 186]
ראָה לעִיל 186, 185, 160, 138]
191. *La Liberté de Philosopher*, édité et traduit par Rémi Brague (avec la collaboration de R. Bouveresse-Quilliot et G. Haddad), Paris, Desclée De Brouwer, 1997.
[Including: Introduction by R. Brague (7–24), *Shlomo Pinès et son approche de la pensée juive* by W. Z. Harvey (25–45), 153 (47–87), 64 (89–233), 162 (235–249), 146 (251–273), 161 (275–285), 95 (289–299), 141 (301–317), 131 (319–333), 183 (335–341), 91 (345–421), 172 (423–457), 147 (459–476)]

תשנ"ח 1998

192. הרצאה על מורה הנכוכים לרבם [הרצאה משנת 1955, עיון מז (תשנ"ח) 115–128]